LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-10-29

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, regeringsrådet Carina Stävberg samt justitierådet Ella Nyström.

Ny myndighetsstruktur på transportområdet

Enligt en lagrådsremiss den 22 oktober 2009 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1945:119) om stängselskyldighet för järnväg m.m.,
2. lag om ändring i väglagen (1971:948),
3. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
4. lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg,
5. lag om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning,
6. lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490),
7. lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
8. lag om ändring i fordonslagen (2002:574).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Paul Sjögren.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

De lagändringar som föreslås i remissen är huvudsakligen av så enkel beskaffenhet (byte av myndighetsnamn eller ”skall” till ”ska”) att Lagrådet endast behövt utföra ett ytligt kontrollarbete. Enstaka ändringar har dock föranlett Lagrådet att anlägga vissa synpunkter på förslagen som redovisas nedan.

Förslaget till lag om ändring i väglagen

26 §

Den lydelse av sista meningen som finns i tredje stycket kan ge intrycket att villkoren är självständiga i förhållande till beslutet och således inte ingår som en del av detta. Om beslutet skulle överklagas, bör villkoren rimligen också kunna angripas. För att förtydliga innebörden av den ifrågavarande bestämmelsen skulle denna kunna ges följande lydelse:

Trafikverket får i ett sådant beslut ange de villkor som behövs.

Punkten 4 i gällande övergångsbestämmelser till väglagen

I remissen föreslås att Vägverket byts ut mot den nya myndighetens namn, Trafikverket, i samtliga paragrafer i väglagen. Lagrådet har i sammanhanget noterat att Vägverkets namn också anges i punkten 4 i övergångsbestämmelserna till den aktuella lagen. Där föreskrivs att, om en kommun är väghållare inom sitt område eller del därav vid den nya lagens ikraftträdande, kommunen fortfarande ska vara väghållare intill dess annat förordnas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, [statens vägverk].

Av 8 kap. 11 § regeringsformen framgår att riksdagen i ett bemyndigande kan medge att regeringen överlåter åt en förvaltnings-

myndighet eller en kommun att meddela bestämmelser i ett visst ämne. Det finns däremot inte något stöd i regeringsformen för att riksdagen skulle ha rätt att utse den myndighet till vilken regeringen ska kunna delegera föreskriftsrätt. En delegationsregel överensstämmer därför bäst med regeringsformens principer om adressaten anges vara regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Lagrådet föreslår att punkten 4 ändras i enlighet härmed.

Förslaget till lag om ändring i lagen om byggande av järnväg

Övergångsbestämmelsen

Enligt punkten 2 ska Trafikverket vid tillämpningen av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) under vissa förutsättningar vara den enskildes motpart i stället för Banverket. I bestämmelsen tas inte uttrycklig ställning till om Trafikverket också kan överta Banverkets klagorätt när länsrättens dom gått Banverket emot. Situationen kan uppkomma när domen meddelats före den 1 april 2010 och Banverket vid denna tidpunkt har upphört att existera men klagotiden alltjämt löper. Om Trafikverket inte har varit den enskildes motpart i processen hos länsrätten, är det inte självklart att verket skulle ha klagorätt utan uttryckligt lagstöd.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar övriga lagförslag utan erinran.